

1.1. Globalizacija

Globalizacija, globalni svetski poredak, još juče nam je delovala tako daleko i strano kao da se događa u nekom drugom svetu, kao da se dešava nekim drugim ljudima, a ne nama. Danas *globalizacija* postaje nova sudbina, sila koja pokreće konce svakodnevnog života⁵. Svet nacionalnih ekonomija, koji je vladao pet vekova i izgledao večit, pripada prošlosti. Nezadržive ekonomske sile, transnacionalni finansijski kapital, korporacije i svetski ekonomski gigant Međunarodni monetarni fond (MMF) pretvaraju nacionalne ekonomije u svoje lokalne jedinice. Drugim rečima, ovu savremenu globalizaciju pokreću ekonomski motivi, koncept *otvorenog društva* zasnovanog na načelima civilnog društva, građanske demokratije, ljudskih prava, i kulturnih raznovrsnosti baziranih na vrednostima nacionalnih tradicija.

Globalizacijom nestaju nacionalne države, njihova autonomija i suverenitet. Informatičko-medijska revolucija i njeni kulturni proizvodi kao što su TV serije, vesti i filmovi najavljuju, nažalost, kraj nacionalne kulture i identiteta.

Demokratija i tržište postali su univerzalna socijalna formula koja prevladava na svim prostorima sveta, umesto višepolarnog stvoren je uniformni, unipolarni svet. Najzad, globalizacija označava i širenje istovetnih formi, industrijalizma, a zatim i postindustrijalizma, na gotovo celokupni socijalni prostor.

Definisanje globalizacije kao objektivnog planetarnog procesa, iako bitno, nije i jedino. Njena druga i presudna dimenzija oslikana je u socijalnoj dimenziji koju globalizacija

⁵ T. Friedman (1999): *The Lexus and the Olive Tree, Understanding Globalization*, Farrar Straus Giroux, New York.

poprima. Postavlja se vrlo važno pitanje načina na koji će doći do uključenja u ovaj globalni proces.